

16.6.2020

Tiedon hyödyntämisen ja avaamisen hankkeen hankeryhmän kokouksen pöytäkirja

Aika: ti 16.6.2020 klo 9.00-12.00

Paikka: Skype-kokous

Osallistujat: Tanja Lahti, hankepäällikkö, VM puheenjohtaja
Olli-Pekka Rissanen, johtava asiantuntija, VM varapuheenjohtaja

Jäsenet:

Lotta Engdahl, erityisasiantuntija, LVM
Pekka Alhojärvi, erityisasiantuntija, MMM
Sami Niinimäki, ylitarkastaja, OKM
Tuula Helander, erityisasiantuntija, STM
Tiina Salminen, johtava asiantuntija, TEM
Jani Heikkinen, neuvotteleva virkamies, VM (myös sihteeristön jäsen)
Anssi Hänninen, erityisasiantuntija, YM
Tarja Riihisaari, toimialan johtaja, Ilmatieteen laitos (poissa)
varajäsen Roope Tervo, pääarkkitehti, Ilmatieteen laitos
Antti Kosonen, innovaatiojohtaja, Maanmittauslaitos
Kaisu Harju, ryhmäpäällikkö, Suomen ympäristökeskus
Hannele Orjala, tietopalvelujohtaja, Tilastokeskus
Jussi Mäkitervo, erityisasiantuntija, Liikenne- ja viestintävirasto (poissa)
Pasi Rautio, projektipäällikkö, Helsingin kaupunki
Markku Rimpelä, strategiajohtaja, Hämeenlinnan kaupunki
varajäsen Ismo Hannula, erityissuunnittelija, Hämeenlinnan kaupunki
Katariina Valtonen, kehittämisspäällikkö, Kouvolan kaupunki
Sirpa Pajula, laatu- ja kehityspäällikkö, Kuopion kaupunki
Pekka Kantola, tietohallintojohtaja, Kuusamon kaupunki
Elisa Kettunen, kehittämisspäällikkö, Kuntaliitto
Mikko Hoikka, toimialajohtaja, Medialiitto (poissa)
Tarmo Toikkanen, toiminnanjohtaja Open Knowledge Finland
Jussi Mäkinen, lakiasiainpäällikkö, Teknologiateollisuus

Pysyvät asiantuntijat (sihteeristö):

Miina Arajärvi, erityisasiantuntija, VM
Mika Honkanen, kehityspäällikkö, Digi- ja väestötietovirasto
Heidi Innanen, hankekoordinaattori, VM

Kutsuttu asiantuntija:

Mari Ylä-Jarkko, tilastojohtaja, Tilastokeskus (asiakohta 3)

1. Kokouksen avaus ja esityslistan hyväksyminen**Päätös:** Todettiin kokous avatuksi klo 9.03, hyväksyttiin esityslista ja todettiin läsnäolijat.**2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen**

Päätös: Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

3. Tiedon laatu -osahankkeen hankesuunnitelman esittely

Tilastojohtaja Mari Ylä-Jarkko Tilastokeskuksesta esitteli hankkeen työpaketin 3 eli Tiedon laatu -osahankkeen taustaa ja hankesuunnitelman. Perustana osahankkeelle on ollut ajatus siitä, että tieto kysytään vain kerran. Aineiston laadussa on tällä hetkellä vaihtelua, lähtökohtana on usein vain tiedon ensisijainen käyttö.

Osahankkeen tavoitteena on luoda ja käyttöönottaa tiedon omistajille tiedon laatumäärittelyt ja tuottaa malli julkishallinnon yhteiseksi tiedon laatukehikoksi. Mukana työssä ovat Tilastokeskuksen lisäksi Digi- ja väestötietovirasto, Kela, Maanmittauslaitos, Opetushallitus, Patentti- ja rekisterihallitus, Tulli, Työterveyslaitos, Valtiokonttori ja Verohallinto.

Osahanke käynnistyy kesällä 2020, aluksi selvitetään nykykäytännöt ja benchmarkataan muiden maiden käytäntöjä esim. Sveitsin ja Uuden-Seelannin osalta. Loppuvuonna 2020 luodaan alustavat laatukriteerit. Vuonna 2021 tehdään alustavat laatumäärittelyt, pilottikuvaukset ja käyttöönotto-suunnitelma. Vuonna 2022 keskitytään mm. käyttöönoton tukeen. Riskeiksi on tunnistettu, ettei tiedon laatumäärittelyistä päästä yhteisymmärrykseen kansallisella tasolla, kaikkia organisaatioita ei saada sitoutumaan hankkeeseen, uusien laatukriteerien käyttöönotto epäonnistuu ja laatumäärittelyt saadaan tuotettua vain kapealta tietoaalueelta. Tuotoksina osahankkeesta syntyy raportti pilotoinnista, laatukriteerit, käyttöönottosuunnitelma ja tuki sekä ehdotus hallintamalliksi.

Esittelyn pohjalta käydyssä keskustelussa nostettiin esiin seuraavia asioita:

- Digitalisoidun tiedonkeruun myötä tiedon laatuakin paranisi kunnissa. Tämä sai kannatusta muilta osallistujilta.
- Tiedon omistajuuden suhteen olisi parempi puhua tietojen hallinnoinnista. Hyvään tiedonhallintatapaan tulee velvoite lainsäädännöstä. Tiedon käyttämisen kysymykset eivät ratkea omistamisella, vaan tulisi puhua tiedonhallinnan rajoituksista.
- Toivottavasti Tiedon laatu -osahankkeen yhteydessä ei tule mitään ristiriitaisuuksia työpaketti 4:n ja yhteentoimivuuden kanssa.
- Kansainväliset standardit on myös hyvä huomioida.

Osahankkeen hankesuunnitelmaa viimeistellään parhaillaan. Se tullaan jakamaan myös tälle ryhmälle.

Päätös: Merkittiin tiedoksi Tiedon laatu -osahankkeen esittely ja siitä käyty keskustelu.

4. Työpajatyöskentely

Miina Arajärvi kertoi työpajan tavoitteista. Pienryhmille oli jaettu omat Skype-linkit ja toimeksianto oli Howspaceessa. Työskentelyaikaa oli varattu n. 50 minuuttia. Käsiteltäviä teemoja oli kolme ja niitä jokaista tuli tarkastella kaikkien työpakettien kannalta.

Jokainen pienryhmä esitteli tuotokset.

Päätös: Merkittiin tiedoksi työpajan tuotokset.

5. Hankesuunnitelman päivittäminen

Hankkeen asettamispäätöksen mukaisesti hankeryhmän tehtäviin kuuluu valmistella ja toimeenpanna hankkeen hanke-, toiminta- ja viestintäsuunnitelmat. Hankkeen sihteeristö työstää seuraavaa versiota hankesuunnitelmasta, joka laitetaan 26.6. hankeryhmän kommentoitavaksi. Hankeryhmän kommentteja pyydetään kesän aikana.

Työpaketti 1 tulee saada valmiiksi vuoden 2020 loppuun mennessä. Konsulttiavusta suoritetaan minikilpailutus.

Työpaketista 2 Deloitte ja muutamat muut toimijat ovat kehittäneet menetelmän hyötypotentiaalia omaavien tietoaaineistojen tunnistamiseen. Piloteista on tehty alustavaa kartoitusta.

Työpaketissa 4 Y-alusta on keskiössä.

Päätös: Merkittiin tiedoksi hankesuunnitelman seuraavan version valmistelu- ja kommentointiaika-
taulu.

6. Muut asiat

a. Yhteenveto Howspace-vastauksista

Ennen ensimmäistä hankeryhmän kokousta jäseniä pyydettiin vastaamaan hankkeeseen liittyviin kysymyksiin Howspaceessa. Vastauksia on koottu yhteen ja tullaan hyödyntämään jatkotyöskentelyssä.

b. Avausseminaarin tuotokset ja palaute

Esiteltiin lyhyesti hankkeen avausseminaarista 9.6. saatu palaute. Keynote-puheenvuorot saivat erityistä kiitosta. Työpajoihin olisi tarvittu fasilitaattori, sillä ei löytynyt oikeaa tasoa, jolla keskustelu olisi pitänyt käydä. Myös aikataulu oli liian tiukka.

c. Gradu/diplomityö CGI:n Future Talent -ohjelman kautta

CGI tarjoaa opiskelujensa lopussa oleville opiskelijoille mahdollisuuden tehdä gradun tai diplomityön ja kysyvät olisiko hankkeella tarjota soveltuvia tutkimusaiheita. Sihteeristö pohtii tätä tarkemmin.

d. Muistutus PSI-kyselystä hankeryhmälle

Muistutettiin, että kaikkien toivotaan vastaavan PSI-kyselyyn, johon on vastausaikaa 17.6. saakka.

Päätös: Merkitään muut asiat tiedoksi.

7. Seuraavat kokoukset ja syksyn kokouksen agendat

Seuraavat hankeryhmän kokoukset:

to 27.8. klo 9-12 Skype

to 8.10. klo 9-12 Skype tai mahdollisesti VM:ssä paikan päällä

to 26.11. klo 9-12 Skype tai mahdollisesti VM:ssä paikan päällä

Syksylle on tehty alustavaa työsuunnitelmaa. PSI-direktiivin toimeenpanoa varten asetettujen työryhmien kokousrytmi on myös huomioitava.

Päätös: Merkitään tiedoksi.

8. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 11.58.